

۱۸جامعه

کوتاه از جامعه

کاغذ بریل کمیاب شد

فرزاد محمدی، رئیس اداره سلامت چشم و پیشگیری از نابینایی وزارت بهداشت با بیان این‌که بر اساس تخمین‌ها ۳۰ هزارکودک کم‌بینا و ۷۵۰۰ کودک نابینا درکشور وجود دارد، گفت: بخش زیادی از تجهیزات ویژه نابینایان در ایران تولید می‌شود و مشکلی در این بخش وجود ندارد برابری ارز موجب گرانی شدید بسترهای رایانه‌ای کمک‌کننده برای کم‌بینان شده، حتی دسترسی به کاغذ مخصوص چاپ بریل نیز اختلال پیدا کرده است. / ایسفا

عایدی قطره چکانی

برای معلولان

وحیدی قیادی دانا، رئیس سازمان بهزیستی کشور گفت: برای اجرایی شدن قانون جامع حمایت از حقوق معلولان، نمایندگان مجلس با ۱۱۰۰ میلیارد تومان موافقت کرده‌اند و این حدود یک بیستم آن چیزی است که باید اختصاص پیدا کند. وی با بیان این‌که هم‌اکنون ۱۸۹ هزار نابینا در کشور زندگی می‌کنند، افزود: در قانون حمایت از حقوق معلولان عنوان شده که ۳۰ درصد اپراتورهای تلفن باید از افراد نابینا انتخاب شوند، در حالی‌که این شغل سنتی و قدیمی است و امروزه توانایی نابینایان فراتر از این رفته و بسیاری از آنها تحصیل‌کرده و دارای توانمندی‌های مختلف هستند. / مهر

شروع دوباره مهمان‌کشی

در فریدونکنار

پس از گذشت شش سال بی‌حاصل از تدوین طرح پنج ساله تعامل با متخلفان به منظور ساماندهی صید و شکار در فریدونکار، امسال نیز به رسم سال‌های گذشته صید و عرضه غیرقانونی پرندگان مهاجر در منطقه آغاز شده تا لزوم ورود فراراستانی دستگاه‌های قضایی و اجرایی به این معضل بار دیگر یادآوری شود.
کشتار و عرضه غیرقانونی پرندگان مهاجر در تالاب‌های شمالی و جنوبی کشور که سال‌هاست به معضلی حاشیه‌ساز تبدیل شده، با فرا رسیدن فصل زمستان گذرانی پرندگان مهاجر بار دیگر آغاز شده به گونه‌ای که هنوزمهرماه به پایان نرسیده شاهد انباشت لاشه‌های این مهمانان خسته‌بال روی تخت‌های بازار غیرقانونی پرندفروشان فریدونکنار هستیم. / تسنیم

پیش از ۴۰ درصد ظرفیت دانشگاه و موسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی در همه مقاطع تحصیلی خالی مانده است

پیش از ۴۰ درصد ظرفیت دانشگاه و موسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی در همه مقاطع تحصیلی خالی مانده است

صرف ۶روانگردان جدید در کشور

ناصر اصلانی، معاون مقابله با عرضه و امور بین‌المللی ستاد مبارزه با مواد مخدر گفت: مصرف پنج یا شش نوع مواد مخدر از نوع روانگردان‌های جدید (ان پی اس) در ایران رواج دارد. وی با بیان این‌که امروز با رشد ۷۳ درصدی انواع روانگردان‌های جدید (ان‌پی‌اس) در جهان مواجه هستیم، افزود: در سال ۲۰۰۹ حدود ۱۶۶ مورد ان پی اس در دنیا مصرف می‌شد در حالی‌که اکنون این رقم به ۸۰۳ نوع ان پی‌اس رسیده است. / ایرنا

بفرمایید دانشگاه‌صندلی عزیز!

بحران صندلی‌های خالی، دانشگاه‌های ایران را تهدید می‌کند

قصه بحران صندلی‌های خالی در دانشگاه‌های ایران قصه امسال و سال گذشته نیست، برخی از کارشناسان آموزش عالی، رشته این معضل را در مدیریت آموزشی دولت دهم می‌دانند. آنها معتقدند این بحران نتیجه سیاست‌ها و تصمیم‌های یک‌شبه وزارت علوم در دولت نهم و دهم و تلاش‌هایی برای حذف کنکور است. به باور آنها مسئولان بدون توجه به سلاقی و علایق داوطلبان کنکور، اقدام به افزایش ظرفیت دانشگاه‌هایی کردند که در مقایسه با دانشگاه‌های دولتی کشور، کیفیت پایین‌تری داشته و داوطلبان باید در زای تحصیل در این دانشگاه‌ها شهریه بپردازند. رد این نظریه را می‌توان در حرف‌های وزیر علوم هم دید. منصور غلامی همین چند روز پیش اعلام کرد «در راستای افزایش بهره‌وری از علم، دانشگاه‌های ضعیف و بی‌کیفیت تعطیل می‌شوند.» البته پر واضح است سیاست‌های اشتباه یک دولت تنها معلول این بحران نیست، کاهش چشمگیرداوطلبان کنکور از دهه ۶۰ تاکنون همراه با کاهش هرم جمعیتی متولدان این دهه تاکنون هم می‌تواند یکی از دلایل افزایش صندلی‌های خالی در دانشگاه‌ها باشد. البته که وجود ناپسانمانی‌های اقتصادی چند سال اخیر و وضعیت معیشتی سخت جامعه ایرانی را به همراه داشته و تصمیمات پر هزینه هم از آن دسته‌ای است که می‌تواند با توجه به وضعیت اقتصادی حذف شود. به این مفهوم که بسیاری قید دانشگاه پولی را به واسطه هزینه‌های بالایش می‌زنند. اما دلیلی که اغلب کارشناسان حوزه آموزشی آن را به عنوان یکی از مهم‌ترین دلایل این بحران می‌دانند نبود توازن و هماهنگی بین متقاضیان رشته‌ها و داوطلبان حضور در دانشگاه‌ها و ظرفیت‌های در نظر گرفته شده است. متهم اصلی این نبود توازن هم نظام آموزش عالی است و این‌که این گره بزرگ به واسطه ساماندهی نشدن دانشگاه‌ها پیش آمده است.

میثم اسماعیلی

جامعه

☰

به گفته معاون آموزشی وزارت علوم در سال تحصیلی جاری ظرفیت ۱۸ دانشگاه غیردولتی به صفر رسیده است

ساماندهی دانشگاه‌ها کلیدواژه اصلی حل بحران دانشگاه‌های خالی است، هر چند در همین رابطه هم علیرضا سلیمی، نماینده مجلس و عضو کمیسیون آموزش به جام‌جم می‌گوید میزان ظرفیت دانشگاه‌ها و صندلی‌های خالی بیش از داوطلبان است که این نشان‌دهنده ضرورت ساماندهی در این عرصه است. چنین موضوعی نشان می‌دهد نتوانسته‌ایم برنامه‌ریزی صحیحی در میزان جذب دانشجو و ظرفیت‌سازی در دانشگاه‌ها انجام دهیم و پیش‌بینی مناسبی از روند کاهش یا افزایش دانشجویان در سال‌های آینده داشته باشیم.

حالا اما معاون آموزشی وزارت علوم از نهایی شدن سند آمایش آموزش عالی خبر داده است، سندی که خروجی اصلی‌اش همان ساماندهی دانشگاه‌هایی است که سال‌ها از آن حرف زده شده است.

علی خاکی صدیق در این رابطه می‌گوید: در بخش ساماندهی سند، دانشگاه‌های هم وزن نزدیک به هم جمع و دانشگاه‌های ضعیف‌تر در دانشگاه‌های بزرگ‌تر ادغام می‌شوند. هر چند این سند در ابتدای راه است و باید منتظر تصویب آن از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌بود اما وزارت علوم قصد دارد قبل از

پایان سال، سند آمایش آموزش عالی را ابلاغ کند.

این سند دارای دو رکن اصلی ادغام و جمعیت است.

طبق این سند دانشگاه‌هایی در یک منطقه حضور دارند که تقریباً هم وزن هم و خیلی نزدیک به هم کار می‌کنند، از این رو ضرورتی به وجود دو دانشگاه بزرگ

قحطی دانشجوی پولدار

در میان ۱۸ دانشگاه غیردولتی که به گفته معاون آموزشی وزارت علوم در سال تحصیلی جاری ظرفیت آنها به صفر رسیده است، تعدادی از آنها به علت پرونده‌هایی که در کمیسیون ماده ۹ وزارت علوم داشتند، به این حال و روز دچار شده‌اند. وظیفه این کمیسیون رسیدگی به تخلفات دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی است و یکی از تصمیمات معمول آن صفر کردن ورودی دانشگاه‌های متخلف تا زمان حل مشکلات آنهاست.

این را علی‌اهومنش، دبیرکل اتحادیه دانشگاه‌های غیردولتی غیرانتفاعی به جام‌جم می‌گوید و توضیح می‌دهد: اکنون ظرفیت برخی موسسات آموزش عالی غیرانتفاعی که اعضای هیات موسسان آن بر سر مسائل مالی باهم اختلاف داشته‌اند یا استانداردهای آموزشی در آنها رعایت نشده، با تصمیم کمیسیون ماده ۹ وزارت علوم صفر شده است. از سویی دیگر برخی از موسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی نیز به این علت که در سال‌های تحصیلی گذشته استقبال چندانی از آنها نشده، ظرفیتشان به صفر رسیده است. مساله‌ای که از نظر اهومنش علت اصلی آن کم شدن تعداد داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها در سراسر کشور است. آنقدر که به گفته او، ۴۸ درصد کسانی که در سال تحصیلی جاری در مقطع کارشناسی ارشد مجاز به انتخاب رشته در دانشگاه‌های گوناگون شده، فرم انتخاب رشته را پر نکرده‌اند و همچنین بیش از ۴۰ درصد ظرفیت دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی نیز در همه مقاطع تحصیلی خالی مانده است.

دبیرکل اتحادیه دانشگاه‌های غیردولتی غیرانتفاعی، ریشه کم شدن تعداد مشتاقان ورود به دانشگاه را در درجه اول به کاهش جمعیت جوان کشور نسبت

می‌دهد و در درجه دوم به شرایط دشوار اقتصادی. چراکه به گفته او، مشکلات معیشتی به مردم اجازه نمی‌دهد هزینه‌های سنگین تحصیل در دانشگاه‌های غیردولتی به‌خصوص در مقاطع تحصیلات تکمیلی را بپردازند.

همچنین براساس آمار اعلام شده از سوی معاون آموزشی وزارت علوم، ۱۷ موسسه آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی نیز درخواست جمعیت خود را به این وزارتخانه ارائه داده و برخی دیگر نیز از این نهاد تقاضای انحلال داشته‌اند.

اهومنش علت وقوع این اتفاق را نیز کاهش تعداد دانشجویان در سراسر کشور می‌داند و می‌گوید: براساس بررسی‌های اقتصادی انجام شده، اگر تعداد دانشجویان یک دانشگاه در کشور کم‌تر از هزار نفر باشد، این دانشگاه زیان‌ده محسوب می‌شود. شرایطی که امروزه بیش از ۵۰ دانشگاه دولتی ما به آن دچار شده‌اند و

اقتصاد آموزش عالی ایجاب می‌کند که دولت دست به تعطیلی آنها بزند.

البته پرواضح است که دانشگاه‌های دولتی هرچند هم زیان‌ده باشند، بازهم چون از بودجه دولتی تغذیه می‌شوند، به فعالیتشان ادامه خواهند داد، اما دانشگاه‌های غیردولتی از جمله موسسات آموزش عالی غیرانتفاعی وقتی دخل و خرج‌شان به هم نمی‌خورد، عموماً به دنبال جمعیت یا انحلال می‌روند.

دبیرکل اتحادیه دانشگاه‌های غیردولتی غیرانتفاعی البته معتقد است بیشتر دانشگاه‌های غیرانتفاعی سعی می‌کند، به جای طر کن مسیر انحلال، با جمعیت در یکدیگر هزینه‌هایشان را مدیریت کنند. چراکه مدیران این دانشگاه‌ها امید دارند در سال‌های آینده تعداد داوطلبان ورود به دانشگاه بیشتر شود و از این طریق، این موسسات نیز دوباره به چرخه سوددهی بازگردند.

مسمومیت غذایی ۶۰ دانشجو در علم و صنعت

معید مهدیان، دبیر شورای صنفی دانشگاه علم و صنعت از مسمومیت غذایی تعدادی از دانشجویان این دانشگاه خبرداد.

وی با بیان این‌که حدود ۶۰ نفر از دانشجویان علم و صنعت با علائم تب بالا و دل‌درد به درمانگاه مراجعه کردند، افزود: در درمانگاه مشخص شد این دانشجویان دچار مسمومیت غذایی شده‌اند. به گفته وی، این اتفاق یک بار دیگر در تیرماه امسال برای دانشجویان رخ داده بود که جهت تغییر پیمانکار سلف سرویس تذکر دادیم ولی اقدامی صورت نگرفت. / مهر

۱۸

این تعداد دانشگاه غیردولتی غیرانتفاعی امسال است که در آستانه تعطیلی است. نگاهی به آمار داوطلبان کنکور امسال و ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها چالش چند سال اخیر آموزش عالی را پیش چشم می‌آورد. چالشی که یکی از آفت‌هایش همین امسوز از زبان معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بیان شد؛ این‌که « ظرفیت ۱۸ دانشگاه غیردولتی غیرانتفاعی در سال تحصیلی جدید صفر شده است». ماجرا هم خیلی ساده است، ورود به دانشگاه ساده‌تر شده و تعداد دانشگاه‌ها در چند سال اخیر آنقدر زیاد شده که میزان صندلی خالی در دانشگاه‌ها بیشتر از تعداد داوطلبان کنکور است. آمارهای اعلام شده از سوی سازمان سنجش هم به آشکار نشان می‌دهد هر سال بر تعداد صندلی‌های خالی دانشگاه‌ها اضافه می‌شود.

۱۷

این رقم درصد داوطلبان کنکور امسال است که در رشته‌های مختلف با آزمون وارد دانشگاه شدند! به این مفهوم که از میان یک میلیون و ۱۱۹ هزار داوطلب تنها ۱۷ درصد داوطلبان در رشته‌های با آزمون دانشگاه‌ها قبول شدند. به گواه آمار ارائه شده تعداد یک میلیون و ۱۱۹ هزار و ۴۱۱ داوطلب در آزمون سراسری سال ۹۸ ثبت نام کردند که از این میان، تعداد یک میلیون و ۱۸ هزار و ۷۰۳ داوطلب در جلسه آزمون در روزهای ۱۳ و ۱۴ تیرماه ۹۸ حاضر بودند که از این تعداد، ۸۳۲ هزار و ۲۸۹ داوطلب مجاز به انتخاب رشته شده‌اند. آمار نهایی انتخاب رشته داوطلبان مجاز کنکور ۹۸ نشان می‌دهد از تعداد ۸۳۲ هزار و ۲۸۹ داوطلب مجاز، تعداد ۴۵۳ هزار و ۳۲۷ نفر معادل ۵۴/۴۷ درصد مجازین نسبت به انتخاب رشته‌های تحصیلی با آزمون اقدام کردند. در نهایت از تعداد ۴۵۳ هزار و ۳۲۷ نفر داوطلب کنکور ۹۸ که مجاز به انتخاب رشته شده بودند ۱۹ هزار و ۲۱۵ نفر قبول شدند.

۸۶

این رقم، درصد داوطلبانی است که بدون آزمون کنکور تنها به واسطه سوابق تحصیلی‌شان وارد دانشگاه شده‌اند. حکایت این دسته هم جالب توجه است. برای رشته‌های بدون آزمون که پذیرش در آنها براساس سوابق تحصیلی صورت گرفت، بازه زمانی به جای ۴ ساعت که تا پیش از این تعیین شده بود هفت ماه در نظر گرفته شد به این مفهوم که داوطلبان از اسفند ۹۷ امکان ثبت نام و انتخاب رشته را داشتند و مهلت نهایی پایان شهریورماه ۹۸ به پایان رسید. بر این اساس تعداد ۷۴ دانشگاه دولتی و ۲۸ دانشگاه و مرکز آموزش عالی دولتی، واحدهای دانشگاه پیام نور در ۳۰ استان کشور و تعداد ۳۰۴ دانشگاه و مؤسسه آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی در استان‌های مختلف نیز از طریق بدون کنکور دانشجو می‌پذیرفتند. در ۲۳ اسفند ۹۷ که روزهای ابتدایی شروع ثبت‌نام و انتخاب رشته به شیوه سوابق تحصیلی بود تنها ۲۶۰ نفر در این رشته‌ها ثبت‌نام کردند که در نهایت پس از یک فرصت هفت ماهه، براساس آمار نهایی ۲۸۶ هزار و ۶۷۲ داوطلب نسبت به ثبت‌نام و انتخاب رشته اقدام کردند که از این تعداد ۲۴۷ هزار و ۴۱۶ نفر به عنوان پذیرفته شده نهایی معرفی شدند؛ به این ترتیب حدود ۸۶ درصد این دسته از داوطلبان پذیرفته شدند.

۳۴۸هزار

این میزان ظرفیت خالی پذیرش داوطلبان کنکور است. ظرفیت اعلامی دانشگاه‌ها در پذیرش بدون کنکور در مهرماه سال ۱۳۹۸ تعداد ۵۸ هزار و ۲۷۷ نفر بود که پس از دو اصلاحیه به ۵۹۶ هزار و ۸۸ نفر افزایش یافت و به این ترتیب با اعلام نتایج نهایی پذیرش، میزان ۳۴۸ هزار و ۶۷۲ ظرفیت خالی ماند. به این مفهوم که به‌رغم بدون کنکور شدن بخشی زیادی از نظام آموزش عالی، هنوز داوطلبان ترجیح می‌دهند در کنکور شرکت کنند و رشته‌های کنکوری از اقبال بیشتری برخوردارند. در مجموع ۲۶۷ هزار و ۴۷۲ نفر ظرفیت پذیرش در کل دوره‌ها و تمامی انواع پذیرش با آزمون و بدون آزمون است که از این تعداد ۵۹۶ هزار و ۸۸ نفر براساس سوابق تحصیلی و ۱۷۱ هزار و ۳۸۴ نفر در دوره‌ها یا با آزمون پذیرفته می‌شدند که در نهایت با قبولی ۲۴۷ هزار و ۴۱۶ نفر با سوابق تحصیلی و ۱۹۱ هزار و ۲۱۵ نفر در رشته‌های با آزمون، تعداد ۴۳۸ هزار و ۶۳۱ نفر پذیرفته شدند.

۷۵

این رقم درصد ظرفیت خالی دانشگاه علمی و کاربردی است، رقمی قابل تامل برای دانشگاهی که همواره ادعا داشته نقشی موازی با دیگر دانشگاه‌های کشور نداشته است. این آماری است که چند روز پیش از زبان محمدحسین امید، رئیس دانشگاه جامع علمی کاربردی کشور عنوان شد. آن‌طور که او گفته، شمار دانشجویان از پنج میلیون نفر در سال ۹۴ به ۳/۵ میلیون در سال جاری رسیده است. جالب این‌که در گذشته سهم قابل توجهی از ظرفیت دانشگاه علمی کاربردی متعلق به شاغلان دستگاه‌های اجرایی بود که تنها برای دریافت مدرک و با هدف ارتقای جایگاه و تبدیل وضعیت در این مراکز مشغول به تحصیل می‌شدند؛ در حالی که با گذر زمان، سهمیه شاغلان از صندلی‌های دانشگاه علمی کاربردی کاهش یافته و در حال حاضر به کمتر از ۸ درصد مجموع دانشجویان رسیده است. در حال حاضر در دانشگاه‌های علمی کاربردی به ازای هر ده دانشجو یک استاد وجود دارد. ☞